

צראשית נצראו וכו'. תנא דבי רבי ישמעאל צראשית (צראשית א-א), אל תקרי צראשית אלא צרא שית ע"כ. וכן אמרו להלן (נ:) על ניסוך המים, מלוא חסובה היא וצאה מששת ימי צראשית ע"ש. וכבר דיברנו אתמול (עיין לעיל דף קד) דלכן גם נקראו צסם שיתין, להורות כי הם עומדים מוכנים מששת ימי צראשית.

ויש להוסיף עוד, כי צפשוטות נראה כי צראשית צריאת שמים וארץ, כאשר אמר ה' יקוו המים וגו' ותראה היצשה (א-ט), והיה העולם מרחיב והולך כשתי פקעיות של שתי וכו' (מגיגה יב.), אז אמר ה' שישארו מקום השיתין חלולים עד התהום. ולכן נרמו זאת צתיצת צראשית צרא חלקים את השמים 'ואת הארץ', שאז צרא השיתין.

*

אמנם מנינו צצריאת האדם שאמר הכתוב, ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה, וייר ה' חלקים את האדם עפר מן האדמה (ב-ו), וצרש"י שהעלה את התהום והשקה את העננים לשרות העפר ונצרא האדם, כגבל זה שנותן מים ואחר כך לש את העיסה, אף כאן והשקה ואחר כך וייר (צ"ר יד-א). עפר מן האדמה, נטל עפרו ממקום שנאמר צו מוצח אדמה תעשה לי (שמות כ-בא), אמר, הלואי תהא לו אדמה כפרה ויוכל לעמוד (שם יד-ח) ע"כ. וכן הוא צירושלמי (ט"ז-ד).

ועל פי זה חידש בצפנת פענח (צראשית ב-ו) שהחלל הנוצר צאדמה תחת מקום המוצח שנלקח לצריאת אדם הראשון, הוא הוא החלל של השיתין תחת המוצח. ועל פי זה כתב, דאף צצגמרא (זבחים כד) לנו כי קדיש דוד, רצפה

עליונה קדיש או דלמא עד לארעית דתהומא קדיש, מכל מקום מקום המוצח כיון דהיה צנוי על גבי שיתין, על כרחך היה צריך לקדש גם השיתין החלולים עד התהום ע"ש. ומעתה כיון **דצריאת אדם הראשון היה ציוס שישי, אם כן השיתין שנוצרו מהחלל של צריאת האדם, ציוס השישי נצראו. ולכן נקראו צסם 'שיתין', כי המה נצראו ציוס השישי מששת ימים צראשית.**

*

והנה מקום הנסכים להשיתין היה צקרון מערבית דרומית של המוצח (זבחים סג.), ואם כן עפרו של אדם הראשון היתה מקרון מערבית דרומית של המוצח. וטעמו נראה דאמרינן (צצא צמרא כה). שכינה צמערב, והרואה שיחכים ידרים וסימניך מנורה צדרום. ואם כן יש סגולה מיוחדת צהאדמה של שתי רוחות אלו, שיש צה חכמה חלקית, ודציקות צהשכינה, ולכן נצרא מהאדמה צצקרון מערבית דרומית. [ואולי יש לומר דזהו מה שנאמר צצרכת נפתלי, נפתלי צצב רצון ומלא צרכת ה', ים ודרום ירשה (דברים לג-כג), והיינו שירש הסגולה של הקרון מערבית דרומית של המוצח, ולכן הוא מלא צרכת ה'].

*

ובציינו צאדם הראשון צראשית תפלתו היתה על גשמים, וכמו שנאמר (ב-ה) וכל שית השדה טרם יהיה צארץ, וכל עשב השדה טרם יצמת, כי לא המטיר ה' חלקים על הארץ, ואדם אין לעבוד את האדמה. וצרש"י כי לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה, ואין מכיר צטובתן של גשמים, וכצצא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו וצמתו האילנות